

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorági-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadó hivatali illető előfizetés, hirdetés, nyiltér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor terfoga 12 fillér.
Többzori hirdetésnél árkedezmény.

Nyiltér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Az iskolák államosítása.

Egyszer egy esztendőben talán szabad erről a témáról is szót ejteni.

Most kivált annyival bátrabban, mert hogy im deputáció járt a miniszternél szabadalmas Rimaszombat város részéről: venné át a kegyelmes ur a mi iskoláinkat és dedónkat véglegesen állami kezelésbe.

A népoktatásügy rendezése és fejlesztése kétségenkívül állami érdek, de hogy állami feladat és kötelesség-e: arról meglehetősen eltérők a nézetek országsherte.

A nézeteket pedig maga a törvényhozás kuszálta össze. Így hát csakugyan nem lehet csudálni, ha a laikus közvélemény, sőt a hivatásos közoktatásügyi szakemberek gondolatvilágában is e kérdés körül szembeszökő elvi ellentétek merülnek fel.

A negyvennyolcadiki országgyűlésen ugyanis kimondták, hogy „az oktatás- és nevelésügy *álladalmi* feladatot képez“.

Ezt az elvi álláspontot azonban a hatvannyolcadiki törvényhozás végképen kirugta maga alól, mikor az ugyanezévi alapvető XXXVIII. törvényzikk 23. §-ában megállapította, hogy: „oly községekben, hol a hitfelekezetek nem tartanak fenn a törvény rendeleteinek megfelelő népiskolát, valamint az ezen törvényben kijelölt egyéb esetekben is, a *község köteles* a szükséges népoktatási tanintézeteket felállítani“.

A szentesített törvény ezen parancsoló kijelentése által, elvben és gyakorlatban egyszerre minden népoktatásügyi teher a politikai *községek* nyakába zakkant. És ez alól nincsen kibúvas, legfőlegb csak — *alku* útján.

Az alapvető törvényen a későbbi törvények toldoztak-foltoztak ugyan, de a községek nyakát a járomból ki nem szabadították, sőt inkább még jobban beleszorították; kimondván még határozottabban és világosabban, hogy Magyarországon csakis kizárólag egyedül a községek a *kötelezett* iskolafentartók. Minden más egyéb tényező pedig csak *jogosított* arra, hogy bármiféle fokozatu népoktatási intézetet állítson és entarthasson.

Mert *joga*, az van itt mindenkinek arra, hogy dedót, elemi- és polgári iskolát állítson. Kötelessége ehhez csak annyi, hogy a törvény kívánalmának megfelelő legyen az a népoktatási intézet, amit felállít. Itt-ott némi állami segítséget is kap hozzá a személyi kiadások fedezésére.

Még az államnak is csak *joga*, nem pedig kötelessége az iskolaállítás. Joga ezenfölül minden hitfelekezethez, minden társulatnak, egyesületnek, minden *magános* embernek, bárkinek, aki magyar állampolgár. De — ismétlem — senkinek sem *kötelessége*, csak a községeknek.

Ha, teszem fel, a hitfelekezeti iskola nem megfelelő, nincs elég tanterme, nincs elég tanítója: állj elő község, csinálj te megfelelő iskolát, elegendő tágas, világos, egészséges tanteremmel, elegendő tanítóval; szereld fel azt mintaszerűen padokkal, taneszközökkel; viseld az iskolád összes személyi és dologi kiadásait.

Ha a hitfelekezet azt mondja: Eddig tartottam, de ezután nem tartok többé iskolát, mert nem bírom, vagy nem akarom tovább tartani, vagy az eddig erre fordított költségeket más egyházi céljaimra kívánom fordítani: hát akkor is — „állj elő község“, teljesítsd a kötelességedet. Mert a felekezethez amiképpen joga van ahhoz, hogy iskolát állítson, azonképpen föltétlen joga az is, hogy ezt az iskolát, amikor neki tetszik, minden magyarázgatás és indokolás nélkül, egyszerűen megszüntesse.

Tehát csak a község, és mindig csak a község! — Még pedig a „nagyobb“ községek

már nemcsak elemi- hanem polgári iskolát is tartoznak fentartani.

De miből? — A törvényhozás elég böles volt 1868-ban: rámutatott a jövedelmi forrásra is, kimondván, hogy: „Minden község köteles fekvő birtokban és készpénzben iskolai alapvagyonot alkotni, még pedig ott, a hol a tagosítás és legelő-elkülönítés még ezután (1868. után) fog megtörténni: a községi népiskolák számára a felosztandó közös területnek mindenki illetményébe aránylag beszámítandó legalább *egy század része* iskolai alapvagyon gyanánt elkülönítettik“.

Csak hogy a törvénynek ezt az intézkedését országsherte nagyon kevés községben hajtották végre. A tagosításkor az volt a közvélemény jelszava: „Fel kell osztani mindent az ereszaljig! Minek az az alapvagyon? A közszükségleteket fizetjük a — zsebből.“

Igy aztán apáink kapzsisága miatt sok helyütt nincs egyéb jövedelmi forrás, csak — a pótagó. Ez pedig mindenféle más közterhek újabb és újabb fölmerülése által évről-évre rohamosan növekedik.

Elő példa e tekintetben éppen Rimaszombat városa, de több más nagy- és kisközség is Gömörvármegyében.

Rimaszombatban az elemi és polgári iskolának az alapvagyon a alig néhány ezer korona. Csak a kisedóvodának van körülbelül 16000 korona alapja. Ezt is — gondolom — a nőgyelet tánczolta össze . . . A népoktatási intézetek személyi és dologi kiadásai tehát itt is jobbadán pótagóból kerülnek elő.

Pedig még hátra van az építkezés, melyet már ezelőtt 15—20 esztendővel elhatározott a város s a melynek terveit is megcsináltatta. Gyönyörű szép tervek! Érdemes megtekinteni. Csak az a bajuk, hogy 40—50 ezer forintba kerülne velük a — „kivitel“. Ugy tudom: azon mult az egész, hogy nem jöhetett létre közös megállapodás arra nézve, hogy hová helyezték a leányiskola új épületét. Azután pedig elodázódott a kérdés a miatt, hogy vártunk az államosítás felvetett eszméjének megvalósítására, mikor aztán majd egy füst alatt mindent rendezünk.

Az építkezés egyébiránt elhalaszthatlan, akár községi marad a polgári leányiskola, akár államivá lesz. És *mindenképen* a várost terheli annak *összes* költsége. Ez alól kibújni nem lehet. Legfőlegb könnyíteni a terhen valamicskét. De ez a valamicske is jobb, mint semmi, sőt ha az összes személyi kiadások is lehullanak a város nyakáról: akkor már aztán nagyon is *valami*.

Ezt a jelentékeny teherapasztást pedig csakugyan nem lehet mással elérni, csakis az összes népoktatási intézetek államosítása által.

Akik tehát a város intéző körei részéről ebben most is fáradoznak és majd valami eredményt is tudnak kivívni: azok nagyon üdvös és elismerésre méltóan hasznos dolgot cselekesznek önzetlenül a közügy érdekében.

Nem tekintve ezuttal azt az erkölcsi és szellemi hasznót, mely az államosítás által *teljesen* kifejlesztendő, kellő számu tanerőkkel ellátott *mintaszerű* népoktatási intézetek révén hárul a város egyetemére, csak az *anyag* előnyökre kívánok rámutatni.

Államosításra vonatkozó tárgyalás megindítása más alapon ma még csak el sem képzelhető, mint ugy, ha a községek mindazon terheket, a melyek őket eddig iskolai fentartás czimen illeték, továbbra is viselik; az államkincstár pedig csakis a fejlesztés (új tanítói állomások stb.) költségeit vállalja magára.

Ez a minisztérium elvi álláspontja s ebből csak nagy ritkán és kivételképp enged valamit.

Velünk ez a kivétel — hála befolyásos egyéneink közbenjárásának és *Wlassics* miniszter meg *Halász* tanácsos urak jóakarátának — meg is történt, amennyiben az 1900. év első napjával tényleg állami kezelésbe vett elemi iskoláink személyi költségei czimén csak évi 4000 frt hozzájárulást fizet a város, holott azelőtt a saját tanítóinak fizetésére és lakpénzére, nem is számítva az ötöd-éves korpótléket, évente körülbelül 8000 frtot kellett kiadnia. A tiszta „nyereség“ tehát itt számmal kifejezhető 4000 frt. De ez a nyereség még jóval több, ha meggondoljuk, hogy községi jelleg alatt a fejlesztés elodázhatlan költségei is a várost terhelték volna. Ma az elemi iskola 14 tanítójának fizetésére és lakaspénzére évenként 11470 forintot fizet ki az állampénztár. Ehhez vegyük még hozzá az igazgatói tiszteletdíjat: 150 frtot és a hitoktatói díjakat, összesen: 840 forintot, a mit a négy hitfelekezet részére szintén az állam fizet, ez összesen: 12460 forint. Azt hiszem, elég csinos kis összegecske a város nagy „áldozatához“ és ahhoz képest, a mit a város 1900 előtt az elemi iskola személyi kiadásaira fordított! És ez mind a város terhére képezi, ha iskolánk „községi“ maradt volna.

Szerencsés megoldásnak lehetne tehát mondani, ha a polgári leányiskola és kisedóvoda szőnyegen levő államosítási kérdése szintén hasonló kedvező elintéztést nyerne. Pedig a jelekből ítélve nem lehetetlen, hogy e két népoktatási intézet állami kezelésbe vétele a városra nézve még valamivel előnyösebb feltételek mellett történik meg, mint az elemi iskoláé. — ha ugyan egyáltalában megtörténhetik. Mert a minisztérium ma már nagyon húzozodik mindenféle községi iskolák államosításától, mivelhogy „kevés a fedezet“.

A kisedóvoda és polgári leányiskola államosítása a városról levénné az összes személyi kiadásokat, tehát az eddig tényleg fennálló 3000 forintot, s a törvény szerint okvetlen szervezni kötelezett új tanítói és óvónői állások fizetésével felmerülő kiadásokat.

És még egy nagy haszon lenne az egészből: az nevezetesen, hogy az iskolai és óvodai alapvagyonok tőkei — melyeknek kamatait jelenleg a tanítók és az óvónő fizetésére fordítják, — felszabadulnának és felhasználhatók lennének az iskolai építkezés költségeinek részben való fedezésére. Azt hiszem, ez is csak „valami“.

De hát itt, ebben a mi kis városkánkban sokan egyszerre *mindent* kívánnának. Legalább szó-beszéd közt sokszor így tapasztaltam.

Az ilyen elégedetlenkedőket tehát csak arra kérem: gondolják meg, fontolják meg és számítsák ki összeadással, kivonással: mennyi költségekbe kerültek és kerülének az iskolák a városnak, ha községi jellegűek maradnak, és mennyibe, ha állami kezelésbe vétetnek?

Az nagyon természetes, hogy az ugynevezett dologi kiadá-ok terhe (fűtés, tisztogatás) valamicskével nagyobb lesz, mint volt a multban, mert hát a fejlesztés folytán több lesz a tanterem. Ezekbe aztán még új padokat is kell csináltatni, a mi egyszer s mindenkorra némiképp beruházási új költséget is ró a városra, de hát ez a költség akkor is meg lesz és meg van, ha soha az életben nem államosítunk.

Mégis csak észszerűbbnek látszik tehát a város érdekeire nézve *anyagilag* is, ha az összes népoktatási intézeteket valami nagy erőfeszítéssel és utánjárással át tudjuk adni az államnak, mint máskülönben. Mert államosítás mellett az iskolafentartási költségeknek csak egy része terhel bennünket, amugy pedig az egész.

Jól megjegyezze mindenki, a kit a dolog érdekel, hogy itt a város *semmiféle* „áldozatot“ nem hoz, hanem igenis az állam részesíti a várost kedvezményekben. Ezt állom és vallom, és

be is bizonyítom, ha még eddig ebben a hosszú lére eresztett szóvátételben nem sikerült volna mindenkivel elhítenem.

Mert nem a városi képviselőtestület tagjainak beszélek most, — hiszen ők már régen belátták az elmondottaim igaz voltát, — hanem azoknak, a kik kívül állván a hivatalos felvilágosítások helyeinek sorompóján, tájékozatlanul azzal a jó-hiszemű, de képtelen feljajdulással szokták zavarni a közhangulatot az igazság rovására, hogy „A város nagy áldozatokat (!) hozott az iskolák államosítása érdekében!”

Dehogy hozott! — A törvényes kötelességét sem teljesítette.

Sőt megszabadult a törvény által ráparancsolt terheknek egy jelentékeny részétől.

Tehát ne beszéljünk világba, hanem köszönjük meg — amint a városi képviselőtestület küldöttségének szónoka különben a miniszter előtt ki is fejezte, — hogy az állam máris kedvezményben részesítette városunkat az államosítás eddig látható eredményeivel. A jövőben kívánunk előléptető és kilátásba helyezetteket pedig ne rontsunk el holmi tájékozatlan és alaptalan kicsinylések vállvonogatásaival.

Józsa Antal.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 26-án délután a bizottsági tagok élénk érdeklődése mellett Kishonthy Gyula h. polgármester elnöklése alatt közgyűlést tartott, melynek első tárgya volt az alispáni hivatal felhívása a Jolsva városban létesített némák és vakok intézete részére adomány-gyűjtés iránt. A város e célra egyelőre 5 évre évenként 20 koronát szavazott meg. Azután tudomásul vette a helybeli iparos-tanócsz iskola felügyelő bizottságának megalakulásáról szóló jegyzőkönyvi kivonatot. E szerint elnökké: Zachar Gusztávot, alelnökké! Kovács József tanácsost, gondnokká: Hollósy Józsefet és jegyzővé: Nagy Zoltánt választották. — Még elhatározta a közgyűlés, hogy a folyó évben kisorsolt 20.000 koronás regále kártalanítási kötvény értékét pénzben veszi fel s gyümölcsözőleg elhelyezve törzsvagyont kezeli, addig is, míg a képviselőtestület nem határoz arra nézve, hogy az újabb beruházások a törzsvagyontól fedeztessenek-e vagy pótdadóján?

E kérdés körül nagy vita támadt. Abonyi Pál hangsúlyozza, hogy a törvényhatóság jóváhagyása nélkül úgy sem lehet a törzsvagyont költeni s így ezt érinteni nem szabad. Baksay István nem helyesli a törzsvagyont megbolygatását s e kérdéssel kapcsolatban kívánja, hogy a város vagyonmérlege minden évben nyomtatásban adásuk köze, hogy a forgalomról ép oly tiszta képet nyerhessen a képviselőtestület, mint a költségeloirányzatról és így mindenki tudhassa, mennyi a város aktívája és passzívája. — A kérdéshez még Lukács Géza ismét helyesen s elfogadva a tanács javaslatát, rámutat arra, hogy még csak a legközelebb megtartandó gyűlés fog határozni a felett, vajjon a törzsvagyontól fedeztessenek-e a beruházási költségek s a mennyiben a közgyűlés így határozna, sok ügygyel-bajjal járna az összegért esetleg vásárolt értékpapír beváltása. Ezért ajánlja az összeg felvételét és gyümölcsözőleg való elhelyezését. Ezt a közgyűlés el is határozta, mire kezdetét vette a város 1902-ik évi költségvetésének tárgyalása.

A költségeloirányzat összesítése ez:

a) az összes szükséglet: . . . 174,414 kor. 93 fill.
b) az összes fedezet: . . . 138,177 kor. 33 fill., a fedezeti hiány tehát 36,237 kor. 60 fill., melynek fedezetül szolgálja:
1. 85,069 kor. 34 fill. egyenes állami adó után 42% községi pótdadó . . . 35,740 kor. 46 fill.
2. 5928 kor. 90 fill. áll. földadó után 13% mezei kerülő bér . . . 770 kor. 75 fill.
36,511 kor. 21 fill.
ugy, hogy ilykép a költségvetés 273 kor. 61 fill. többlettel zárul.

A költségvetés szükséglet czime alatt a főtételek a következők: I. Adókat 16061 kor., II. Rendszerezítet-

tekre 40434 kor. 82 fill., III. Irodai szükségletekre 2400 kor., IV. Fuar, napi és tiszteltidjakra 800 kor., V. Ujjonozási költségekre 350 kor., VI. Községi épületek javítására és tűzbiztos. díjakra 7580 kor. 10 fillér, VII. Utczák, terek tisztítása, utak, hidak, kutak, gátak, sánczok karban tartására 2550 kor., VIII. Iskolai czélokra 27213 kor. 06 fill., IX. Hivatalos és rendőri kiadásokra 20724 kor. 70 fill., X. Gazdasági kiadásokra 19195 kor. 30 fill., XI. Városi cselédek és szegényeknek 240 kor., XII. Terhelő adósságok és kamataira 11792 kor. 60 fill., XIII. Rendkívüli kiadásokra 9456 kor. 89 fill., XIV. Előlegezésekre 200 kor., XV. Vegyes és előre nem láthatókra 15416 kor. 46 fillér. Ez utolsó tétel mintegy 9000 koronával emelkedett, mert az indokolásban e tétel alá vétetett az egyházak, lelkészek, tanítók és kántorok most még felsőbbbírósg döntését váró fizetése.

A fedezet czim alatt az 1901. évi költségeloirányzati többleten 859 kor. 96 filléren kívül e tételek vannak:

Maradvány a pótdadó és egyéb hátralékokból 8000 korona, az ingatlan vagyon jövedelméből: 68822 korona 54 fillér. Regále és más hasonló jogok jövedelméből: 34149 korona 28 fillér. Tökek és részvények jövedelméből: 6388 kor. 15 fillér. Térítvények, iskolai tan- és beiratási díjakból: 15359 kor. 30 fillér. Vegyes és rendkívüliekből: 4598 korona 10 fillér.

A költségvetés felolvasott tételéhez többen szólottak. A vágóhid javítására előirányzott 120 koronát Szabó József mézáros kevének tartja s elpanaszolja, hogy a vágóhidhoz vezető út járhatatlan, s magát a vágóhidat is át kell alakítani és megnagyobbítani, mert az a követelményeknek meg nem felel, s a magas díjvetés ellenében ott semmi kényelmet nem találnak a mézárosok. Lukács Géza hozzájárul a felszólaláshoz s kéri, hogy az ez ügyben már két év előtt kiküldött bizottság vegye fontolóra a vágóhid megfelelő berendezésének és az ut javításának kérdését, hogy a jogos és méltányos kívánalmaknak elég tétessék. — A tételt a közgyűlés a mérnök és polgármester felvilágosítása után megszavazta. — A téglagyártás kérdésénél dr. Veres Samu szólalt fel s kérdést intézett arra nézve, vajjon igaz-e, hogy 400000 darab téglát hever kint s nem értékesítheti a város. Nagyon drágálják a téglát árát s inkább idegenből hozatják a szükséges mennyiséget. Jackó mérnök felvilágosítással szolgált, hogy annyi építkezés van kilátásban, hogy alig fogják győzni az előállítását.

A régi temetőben levő Erzsébet-liget karbantartására előirányzott 200 koronát Czinke István sokalja s kéri a tanácsot, hogy a temetőben a hidra és onnan levezető utat keskeny járdával láttassa el, mert esőzésekor ott lehetetlen járni. — Horváth János kérdést intéz, hogy a meglehgyei út mikor készül el? A mérnök még négy évre terminálja az ut készítését. — Szabó József mézáros újabb felszólalásában a vásártér rendezését kéri, mire polgármester közölte, hogy egy nemrég tartott közgyűlés bizottságot küldött ki ez ügyben s a referátum nemsokára be lesz terjesztve.

A fedezet tételénél különösen a szemétfuvarozás képezte vita tárgyát, melynek során ismét Szabó József mézáros szólott, panaszosan említvén fel, hogy az adó nines arányosan kivetve, s általában helyesebbnek tartaná, ha vállalat útján menne a szemétfuvarozás. Sütő István pártolja ugyan a vállalat eszméjét, de a város elnökének egy kis jövedelmi forrástól Erre nézve Badinyi Gyula főkapitány megjegyzi, hogy a városnak csakis az összegyűjtött szemét értékesítése szolgált némi kis jövedelmet, a többire nézve pedig szabályrendelet intézkedik, melyet — mint dr. Kovács László főjegyző is felhozta — nem lehet most megváltoztatni. Ha valaki a szemétfuvarozásnak helyesebb módját tudja, tessék előterjeszteni. Czinke István elítéli azt a esunya szokást, mely nálunk a közegészségvi viszonyokat is nagyon rontja, hogy t. i. ételhulladékokat s mindenféle piszkot az utcára öntenek. Ajánlja, hogy e hulladékok eltávolításának módját is fontolja meg a tanács.

A költségvetés letárgyalása után Abonyi Pál azt javasolja a tanácsnak, hogy foglalkozzék azzal: mint lehetne a pótdadó további emelkedésének gátat vetni; például a városban levő kutyák teljes számban való összeírásáról és megadóztatásáról gondoskodjék. A főkapitány kijelenti, hogy az ebek évről-évre összeírtnak s az adó is befolyik, egyébként pedig konstatálja, hogy az előterjesztett költségvetés 6%-al kedvezőbb a múlt événél.

A közgyűlés a költségvetést elfogadta, s végül örömmel vette tudomásul dr. Kovács László főjegyző előterjesztését, melyben a közoktatásügyi miniszternél

Lágy hullámon, áradatban
Ringva, hányva, szüntelen.

Lágy hullámok karja ringat.
Ár ragad, majd habra hab.
Boldog a kit vándor útján
Enyhe révpart vár, fogad.

Borsody Béla.

A levélkék.

Irta: LEHOCZKY MARTON.

Azt mondják, hogy a ki szerencsétlen a játékban, az a szerelemben szerencsés. Nos, hát nekem volt alkalom az ellenkezőről meggyőződni és a mi a legkellemetlenebb, a meggyőződést önmagamon szereztem. Én, daczára annak, hogy a játékban olyan pechem van, mely még a leghidegvérűbb gibicet is kiforgatja csendes nyugalmából, mester vagyok a szerelmi baklövésben.

Hogy csak egy pár esetet hozzak fel. Történt egyszer, hogy barna kis lány szép szemei gyújták alvó szívem parásztát lobogó lángra, s miután irántam való magatartása némi vonzalmat árult el, egy második négyes alkalmával bátorságot vettem magamnak keblem hő érzelmét előtte eldeklamálni. Gunyos kacaja, melyet hideg zuhanyként zúdított feletül szegény fejemre, még most is keserőséggel tölt el, ha néha rá gondolok.

Szerelemre nagy hajlammal bíró természetem csakhamar új teret lelt magának egy kék szempár csábító ragyogásában. Én azonban az előző példán okulva, plátói érzelmimet sürű homályba burkolám és pártatlan ügyességet fejtettem ki a jó alkalmak elszalasztásában. Az lett a vége, hogy egyszer, mikor egy ilyen általa nyújtott jó alkalmat ismét sikeresen elszalasztottam, ily szavakkal adta ki titkolt szerelmem jutalmát:

járt deputáció eredményes eljárásáról referált. A küldöttség tagjainak s különösen Józsa Antal kir. tanfelügyelőnek a közgyűlés Institorisz Endre indítványára köszönetet szavazott.

Hírek és vegyesek.

Küldöttség a közoktatásügyi miniszteriumban. Rimaszombat város képviselőtestületének az elmúlt hónapban tartott egyik közgyűlésében többen szóvá tették a papiroson már allamosított polgári leányiskola ügyének újra felvételét, mert a polgármester-változások közben beállott zür-zavaros helyzet miatt ez az ügy már innen-onnan másfelé öta egy lépéssel se haladt előre. A közgyűlés azt határozta — a mit már jó régen kellett volna határozni — hogy küldöttség járuljon a város nevében a kultuszminiszter elé, kérvén a feltételelesen már megígért államosítás révén a polgári leányiskola véleleges átvételét, s ez által a nevezett iskola összes személyi kiadásainak az államkincstár terhére való átvállalását. A küldöttség ma egy hete járt a miniszteriumban s Farkas Ábrahám országgyűlési képviselő vezetése mellett nemcsak magánál a miniszternél, hanem az egyes ügyosztályok főnökeinél is tiszteltgett s a polgári leányiskola átvételén kívül, a képviselőtestület megbízásából kifolyólag újból kérte a kisdodovoda állami kezelésbe vételét, — a mit egyszer a miniszter már megtagadott — de azért nem lehetetlen, hogy mégis megtörténhessen, mi által 16000 korona ovodai alapvagyon birtokába juthatna a város, a melyet aztán a már mintegy 20 év óta huzott-halasztott és most már elodázhatlanná vált iskolai építkezések költségeire használhatna fel. A küldöttség a városi elemi iskolával kapcsolatosan szervezendő tamásfalvi állami iskola és óvoda iránt is előadta a város kérelmét. Mindezek oly természetű kérések, a melyek megvalósulás esetén az államkincstárt is igen jelentékeny nagy összeggel terhelnék. Ez az oka, hogy a miniszter is, mint szintén az ügyosztály főnökök — habár elég kedvező és biztató válaszokat adtak is — a kultuszbudget helyzetétől tették függővé a város kéréseinek fokozatos teljesítését. Egyszóval még ezeknek a dolgoknak sürűn és szorgalmasan utánuk kell járni, hogy a városra anyagilag is oly fontos államosítások függő kérdései befejeztesse. Reméljük is, hogy a rimaszombati kerület új országgyűlési képviselője — a ki a deputáció vezetését most is lelkes örömmel magára vállalta — állásának és személyi összeköttetésének befolyásával ezentul is minden lehetőséget elkövet arra, hogy a város érdekei e tekintetben is kedvező elbánás alá kerüljenek. A küldöttségnek különben Farkas Ábrahámot kívül még tagjai voltak: Szentiványi Árpád, gróf Serényi Béla, báró Luzsánszky Henrik, Marton János, Lukács Géza iskolaszéki elnök, Molnár József, Samarjay János képviselőtestületi tagok, Kovács László városi főjegyző és Józsa Antal kir. tanfelügyelő. — A küldöttség egy része, mint halljuk, masnap még a földmívelésügyi miniszteriumban tanácskozott az illetékes ügyosztály főnökökkel a szabadkai méntelep ügyében.

Hivatalok vizsgálata a közigazgatásnál.

Vármegyénk főispánja, Hámos László részint a múlt héten, részint e héten vizsgálta és fogja vizsgálni a megye területén lévő fűszolgabírói és rendezett tanácsú városok hivatalait. Eddig már megvizsgálta a központi pénztárakat, Dobsina, Nagyröcze, Jolsva városát, valamint a rozsnyci fűszolgabírói hivatalát is, s mint halljuk, mindenütt rendben találta a hivatalokat.

Kinevezés. Gróf Andrássy Dénes hitbizományi tulajdonos a megüresedett uradalmi főügyési állásra Szulyovszky Gyula nagymihályi gyakorló ügyvédet nevezte ki. Üdvözlöjünk!

Halálozás. Egy kedves fiatal asszonyka haláláról kapunk hírt lapunk zártakor. A vármegyei aranyifjúság körében igen kedves, kiváló műveltségű Fáy Margit, férjezett Bartha Istvánné, ki még csak 3 év óta élte boldog házasságát, mint halljuk, folyó hó 26-án Sátorallya-Ujhelyen elhunyt. Nyugodjék békében a korán jobblétre szenderült kedves halott!

Kinevezés. A m. kir. igazságügyi miniszter törvényesülünk egyik képzett tagját: Wellesz Ferenczet, ki csak nem rég tette le a bírói vizsgát, kinevezte törvényszéki jegyzővé, s meghagyta eddigi állomáshelyén. Gratulálunk!

Ünnepély Simoniban. Vasárnap, azaz folyó hó 24-én szép ünnepély színhelye volt Simoni község. Ez

— Maga éhletetlen bamba!

Ilyenforma variációkban sülttem fel még egy néhányszor, de soha sem győződtem meg annyira kék szemű tündérem fent idézett szavainak valódiságáról, mint legutóbb.

Ugyanis volt nekem egy testi-lelki jóbarátom, akivel úgy éltem, mint Castor és Pollux. Egyikünket a másik nélkül soha sem lehetett látni. Hát ezzel a jóbarátommal ismertünk mi egy szép kis szőke lányt, a ki öt égő szerelemre ébreszté. Rám még akkoriban semmi különös hatást nem tett és teljesen helyén idézem ezt a nótát, mely mostanság annyiszor eszembe jut:

„Mikor ezt a kis lányt megösmertem,
Soh'se hittem volna, hogy szeressem!”

Mindennapos vendégek voltunk a kis Elzáéknál és passziv állaspontomnál fogva könnyű volt közöttünk a szereposztás. Mig Jóska barátom egy csendes kis sarokban szütygött Elza kisasszonnyal, addig én lelkesedéssel szavaltam a mamának a mai fiatalság könnyelműségéről s fontoskodva tartottam eszmecezerét a papával a nemzeti politikai felett.

Szép lett volna ez az állapot különösen Józsi barátomra nézve, ha a kérielhetetlen sors keze más városba nem intí őt.

Válni kellett.

A jóbarátság azért nem szakadt meg és én hosszú tudósításokat küldöztem Józsinak a kis Elzáról. De ugy látszik, ő neki ez kevés volt s egy szép napon Elzáékhoz ellátogatván, szörnyű látvány tárult szemem elé:

A mama szigorú arczal ült egy karosszékekben, tekintetét haragosan Elzácskára fordítva, ki zokogva állott az ablak mellett s szemeit kis battiszt kendővel törölgeté. A papa hosszú léptekkel méregette végig a szobát, ilyenformán dörmögve:

TÁRCZA.

Fényből, árnyból . . .

Fényből, árnyból áll az élet.
Váltakozva könny, mosoly.
Ma ragyogva kel fel a nap,
Holnap sápadt, haldokol.

Ma sugarát ontja, szórja.
Hő tüzével éjét olt.
Holnap azt is elfeledjük,
Hogy sugara — fénye volt.

Zivataros felhő szárnya
Sepri egyszer az eget.
Zivataros barna felhő
Menydörögve fenyeget.

Máskor tarka iv-szivárvány
Ölő kar fonja át.
Sugaras nap szórja szét a
Lomha felhők táborát.

Összetörve, szétveretve
Lomha felhők táborá,
Mintha a menny, a szelidült
Béke zászlót buntana.

Fényből, árnyból áll az élet.
Derül, borul majd egünk.
Ajkunkon mosoly, szemünkbe'
Könny, kaczagunk, könnyezünk.

Járunk, kelünk, fényben, árnyban.
Vándorok a tengeren.

alkalommal szentelték föl a református templomban ujonnan felállított orgonát nagy ünnepély mellett, melyen jelen volt Fáy István, a kerület szeretett képviselője is.

Áthelyezés. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Virág Mór m. kir. állatorvost Bánrévéről Pozsonyba áthelyezte.

Ünnepség. Mint már megírtuk őfelsége a király Markó Sándor kir. közjegyzőt kir. tanácsosi címmel tüntette ki. Az erről szóló legfelsőbb kir. kéziratot folyó hó 23-án nagy ünnepség mellett adta át küldöttség vezetésével Hámoss László vármegyénk főispánja szép s szívélyes beszéd kíséretében. Az ünnepélyen a küldöttség tagjain kívül — kik nagyobb részt rovsnyóiak voltak — jelen voltak még: Zelenka Pál ág. ev. püspök, Szentiványi Árpád kerületi felügyelő s országyűlési képviselő, Bornemisza László alispán, Kubinyi Géza esperességi felügyelő, orsz. képviselő és Radvány István, a miskolci egyház felügyelője. Átadás után nagy ebéd volt, melyen számos beszéd hangzott el.

Eljegyzés. Steiner Áron tiszlezi vendéglős leányát: Lenkét e napokban jegyezte el Wollák Lipót kör-mözbányai kereskedő.

Előléptetés. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a rimaszombati m. kir. erdőhivatalhoz beosztott Bánik György erdész a X-ik fokozat I-ő osztályába léptette elő. Gratulálunk!

Esküvő. Banietzky Gyula susai okl. gépész f. hó 26-án tartotta esküvőjét Orovszky Matilddal a rimaszécsi róm. kath. templomban. Sok boldogságot!

Rendkívüli közgyűlés. A helybeli polgári olvasókör Varga Lajos alelnök elnöklésével f. hó 24-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a tagok nagy számmal jelentek meg s élénk figyelemmel hallgatták az elnök megnyitóját, melyben szép szavakkal esetelte a közgyűlés egybehívásának szükséges voltát s azon nemes ténnyel, mely az olvasókör tagjait őszinte hálára kötelezi, hogy t. i. gróf Andrássy Dénes, a nemeslelkű főúr, a kör tagjai közé lépett s 2000 koronát adományozott a kör céljaira. A közgyűlés id. Rábel Miklós, Istók József és id. Badinyi Gyula felszólalása után egyhangú lelkesedéssel és örömmel vette tudomásul a gróf Andrássy Dénes taggá való belépését s elhatározta, hogy alapító dísztaggá választja és erről díszoklevelet állít ki, melyet az elnökség fog a jótékony főúr kezébe juttatni. Egyszermind jegyzőkönyvileg kifejezi a közgyűlés háláját és köszönetét az adományért s megköszöni dr. Hódinka Mihály urad. ügyésznek az ügy szíves támogatását is. Végül kimondotta a közgyűlés, hogy ezután a kör alapító tagja lehet az, ki legalább kétszáz korona alapító tagsági díjat lefizet. Ezzel a közgyűlés lelkes hangulatban az elnök elnökével véget ért.

Halálozások. Percz József a rimaszécsi járásbíró nyugalmazott írnoka, élete 70-ik évében f. hó 24-én Rimaszécsen meghalt s 27-én helyezték örök nyugalomra, a rimaszécsi járásbíró és gyászoló közönség részvétele mellett.

Erdélyi Mihályné szül. Bodnár Zsuzsanna folyó hó 21-én hosszas szenvedés után 73 éves korában elhunyt városunkban. Temetése f. hó 23-án ment végbe a gyászoló család és a közönség nagy részvétele mellett. Nyugodjanak békében!

Az állami agyagipar tanműhely céljaira berendezendő u. n. „bikaöl” épületének a Kispást-téren való átalakítása már foganatban van. A Bródy-féle csirizgyár az épületből kitépítetett s a napszámok és kőművesek hozzáálltak a munkához. A vállalkozó: Kalocsay Gyula építész, ki az ajánlati összegből 20%-ot engedett. Az építkezést a városi mérnök ellenőrzi.

Végtagyalás. A helybeli kir. törvényszéknél f. hó 27-én tárgyalták a lapunkban annak idején megírt esetet, mikor Skvorna György gyurkókai lakos Vaszulesák Jánost czivakodás közben úgy fejen ütötte egy hasábjával, hogy ez a szenvedett sérelem folytán, néhány nap múlva meghalt. A szerdán megejtett végtagyaláson Medveczky Sándor bíró elnökölt, szavazó bírák voltak: Dr. Kalmiczky Géza és Kovács Géza. Jegyző Vellez Ferenc. A vádhatóságot Dr. Mészáros István kir. alügyész képviselte, a védelmet Dr. Cziner Miksa ügyvéd vállalta el. A bíróság kihaltatta a tanukat s a boncolásnál közreműködött orvosszakértőket, s a vád és védbeszéd után vádlottat másfél évi fogházra ítélte. Védő felebbezett.

A „Rima-Murány” új palotája. A hatalmas társaság, melynek öt vármegyében vannak birtokai és gyártelepei, talán leginkább mégis Gömörvármegyének

volna mondható, — annak is vallja magát — mert vállalatának a zöme és súlypontja ide esik, és mert nagyon sok gömörvármegyei születésű egyénnek ad tisztességes megélhetést biztosító állást és foglalkozást. A tisztikarnak is jó nagy része gömörmegyei. Ennek a tisztikarnak központi szervezete most pár hete Budapesten olyan fényes és modern kényelemmel ellátott palotába vonult az épülő új „Szabadság-tér”, amely szinte ritkítja pártját a maga nemében. — Nincs az a miniszterium Budapestben, amely esin, elegancia és praktikus berendezkedés tekintetében oly előkelő, kényelmes otthonnal bírjon, mint most a Rimamurány. Központi fűtés, nagy széles zárt folyosók, világos termek és irodai helyiségek finom izléssel butorozva, kellemessé és könnyűvé teszik a bürokratikus életet. A palota három emeletes, melyben külön elhelyezést nyer a társaság műszaki, kereskedelmi és jogügyi osztálya. Gyűlés-terme pazar berendezésű. Erdek, hogy a vezérigazgatót kívül minden ügyosztály vezetőnek ott van az íróasztalán a telefon, melynek segítségével közvetlenül beszélhet nemcsak a magyarországi nagyobb városokkal, hanem a külfölddel: Béccsel, Prágával, Berlinnel stb. Ajánljuk a Budapestre ránduló gömörieknek, hogy a félig-meddig szintén „gömöri” szép palotát tekintsek meg.

Halálozás. Sipos Dániel polgári olvasóköri udvarnokot mélyen suttotta le 3 éves Lajos nevű fia folyó hó 23-án két heti betegség után bekövetkezett elhunyt. A kis halottat folyó hó 25-én temették el. Nyugodjék békében!

Polgári iskolai tanárok gyűlése. A gömörmegyei polgári iskolák tanári köre f. hó 24-én Pelsőczön gyűlést tartott, amelyen a megjelent tagok a kör elnöki tisztjéről lemondott Perjéssy László helyébe Rőczey István dombinai áll. polg. iskolai igazgatót egyhangú választották meg elnöknek. — A gyűlés kimagasló mozzanata ama felolvasás volt, amelyet Rőczey István tartott s amelyben Perjéssy Lászlónak a polgári iskolai tanárok körében oly nagy feltűnést keltő rópiratával szemben a hét osztályu egységes polgári iskola szükségessége mellett s jogosultsága érdekében megdöntöhetetlen logikával érvelt. — A gyűlés végezetül elhatározta, hogy a nyugdíjtörvény revíziójának ügyét éber figyelemmel fogja kísérni s törvénybiztosította jogainak érvényesítése érdekében minden lehetőt el fog követni.

Kecskeméthy Rimaszombatan. Izetlen tréfát — ha ugyan lehet ezt tréfának venni, — csinált egy egyén e napokban egy derek, tisztességes polgártársunkkal, ki őszintén mondván, egy eppet sem hasonlított Kecskeméthyhez. A Tompa-téren levő kávéházban ülve, mit sem sejtve, midőn közeledett hozzá egy rendőr és igazolásra szólította föl, s kénytelen volt a rendőrséghez menni, hol igazolás után szabadon bocsájtották. — Ugyan hogy ülhetett fel a rendőrség a besúgó kávéházi alaknak?! (B—tt.)

Szintársulatunk szubvenciója. Miskolc város rendkívüli közgyűlése a miskolci nemzeti színház eddigi 2400 korona évi szubvencióját 6000 koronára emelte fel. A felszólalók mind dicsérőleg beszéltek Szalkay Lajos jelenlegi igazgatóról és társulatáról. Amennyiben Rimaszombat városa is a miskolci színházhoz csatlakozott, e szubvenció felemelése városunk előnyére fog válni.

Utczai botrány. Mult pénteken reggel — minden tisztességes, jó érzésű embert — megráncgatózó jelenet játszódott le Pálfala község utcáján. A tényállás a következő: Ifj. N. M. pálfalai lakos tűzifának beszerzése céljából a jelzett napon két sovány lovacskáján elindult hazulról, és amint ballagott a községben lefelé, lakóhelyétől alig száz lépésre, szembe jött vele sebes trappban, egy Lang nevű, jelenleg Dobóczán székelő nagy tekintélyű (?) uri ember, az ő parádés lovaival. Amint a két kocsi találkozott, N. M. egy kicsit később talált a fentemlített uri ember fogata előtt kitérni, mint a hogy ő azt szerette volna, de azért semmi baj nem történt, mert a két kocsi tisztességesen elmellőzte egymást. De az a körülmény, hogy a fentírt szegény ember egy kicsit — nem tudni mi ok miatt — elkészt a kitéréssel és az ő kocsisának meg kellett egy kicsit billenteni az egyik gyepelőszerát, annyira felbőszítette Lang urat, hogy ő a kocsisának rögtön azt parancsolta, hogy vágja ki a szemét annak a bitang parasztnak. De midőn ezt a tisztességes, jó érzésű kocsis többszöri parancsra sem tette és e közben a két kocsi egymástól eltávozott. Ekkor a kocsisban ülő ur kikapta kocsisának a kezéből az ostort és az ő basa-trónusáról kegyelmesen leszállott és a tova

Azonban ahogy sem tudtam elaludni, fejemben folyton motoszkált az az előbbi gondolat, hogy Elzácska igen szép leány. Ezzel keltem másnap reggel, e gondolat kísért lépten-nyomon vagy három napig. Ami a legkülönösebb volt, nem mertem Elzácskhoz ellátogatni. Addig okoskodék magamban, míg végre kisütöttem, hogy szerelmes vagyok Elzácska boldogulásig, és hogy barátság ide, barátság oda, komolyan udvarolni fogok neki.

Sűrűn kezdtem hozzájuk járni és egyre szórakozottabb feleleteket kezdék adni az öreg nemzetiségű politikai kérdéseire, hanem annál figyelmesebben tanulmányoztam a kis Elza szép szeméit, s a mamának hiven hordoztam a Beniczkynek regényeit.

Egyszóval fülig szerelmes valék s a Józsinak küldött tudósításokkal sem voltam már oly adakozó. Ennek azután az lett a következménye, hogy küldött nekem egy hatoldalas szemrehányó levelet, melyhez még egy piczike kis levél is volt mellékelve „Ő neki átadandó” felirattal.

Hogyne, majd bolond vagyok! dörmögém bosszusan; de azután egy jó gondolatom jött, mely mosolyogni kényszerített s irónnal ráirtam a levélre egy római egyest.

Igen, ez jó tréfa lesz! Összegyűjtöm a Józsi szerelmes leveleit szépen megszámozva, s ha legközelebb találkozom vele, visszaadom neki azzal a gunyos megjegyzéssel, hogy keressen magának más bolondot. Igen, azt fogom tenni, úgy kell neki, miért szereti azt, aki az enyém — Szerelmi elfogultságomban meg is feledkeztem arról, hogy itt tulajdonképpen én kaszálok az ő szénájába.

Szaporodtak lassanként a piczi levélkék és én gondosan elhelyeztem őket a belső tárczámba.

Egyszer rendező voltam egy táncmulatságon s nekem jutott az a szerencse, hogy személyesen vigyek

igyekező szegény ember után iramodva, azt mintegy harminez lépésnyire vékony lovaitól vont kocsián utólérvén, ezen szavak kíséretében: kutya, bitang paraszt, igrámatlanul az ostorral elvervén, annyira, hogy a szegény ember kénytelen volt kocsijáról leszállani és a dühöngő ur elől félrehúzódni. Nem tudom, az a szegény ember be fogja-e panaszolni a basáskodó urat, de én, mint szemtanú kötelességemnek tartom ezen kinos jelenet lefolyását a közvélemény tudatni, hogy így, ha a törvény nemis, de a közvélemény ítélje el érdeme szerint. (B—tt.)

Halálozás. Marczell Béla nyugalmazott posta- és táviró főtiszt, ki több éven át városunkban mint postafőnök működött, e napokban elhunyt Duaföldváron. Nyugodjék békében!

Vívótanfolyam. Rechnitzer Béla budapesti vívómester hozzánk intézett levelében közli, hogy mint volt katonai vívótanár, ki a bécsujhelyi akadémián tanári tanfolyamot végzett, vívótanári minőségben városunkban óhajt letelepedni s a jelentkezőket a vívársra olasz módszer szerint fogja tanítani. December elején nyitná meg a 3 hónapos kurzust, melynek ára igen csekély: 25 frt. Magánórát az egész tanfolyamon át a városban 40 frtért, a vidéken 50 frtért, társaságnak 60 frtért ad. A tandíj tele a személyes beiratások befizetendő. Jelentkezni lehet lapunk szerkesztőségében kitett iv utján is.

Próbabál Rimaszombatan. Dobránszky János előnyösen ismert táncztanító, tanítványainak előmenetelét f. hó 30-án esti 8 órakor, az akkor rendezendő próba-bálon fogja a „Három Rózsán” bemutatni.

Vakmerő lopások és zsarolások vármegyénkben. Egyre több és több panaszt kapunk, hogy vármegyénkben fölötté szaporodnak az ugynevezett szegény legények száma, kik lopásból és zsarolásból tartják fenn magukat és zinkostársaikat is. E héten is számos szegény jóra való polgártársunknak lopták el sertéseit, s Hanvay József csizi nagybirtokosnak pedig nagyobb számú sertésnyáját hajtották el. — Gottthlf József alsósajói birtokos zárt istállójából 5 darab juhot loptak el. — Különösebb módon járt Hevesy Kálmán hanvai és Holló Arzén harmaczi lakos földbirtokosok. Késő este beállítottak egyik nap egyikhez, másik nap másikhoz azok a bizonyos szegény legények s pár koronáskát és vacsorát kértek a házi urtól, bizonyosan váltságdíj, mert különben — mint eleve kijelentették — állataiknak szárnya fog nőni s elhajtják vagy ellopják, de ha felszerítik, úgy még ők fogják megvédelmezni a gazdaságot. Persze inkább adtak valamit nekik, mintsem nagyobb baj származzon. Különös, hogy vármegyénkben szabadon járnak-kelnek ily bizonytalan egzisztenciájú egyének s ezeket még a „kutya” sem bántja. Ajánljuk ez eseteket főszerkesztőségünk és csendőrségünk figyelmébe.

Halálos kődobás. Várócson ezelőtt két hónappal egy ottani cigány Kalocsay Károly, ki a kovácsműhely közelében lakik, egy hatalmas kővel megdobta Krizsányi József váróczi kovácsmestert. A nagy kő homlokon találta a 60 éves öreg embert, kinek koponyacsontja behorpadt és megrepedt. Azóta nehéz betegen sanyalódott szegény ember s most f. hó 24-én a szenvedett sérelem következtében meghalt. Az esetet bejelentették az ügyészséghez, mely a vizsgálatot megindította s Kolbay Sándor vizsgálóbíró és dr. Mészáros István alügyész az orvosokkal együtt f. hó 25-én megjelent a helyszínen s a törvényszéki boncolás után az ügyész a bűnjelt képező nagy követ is a bíróság részére lefoglalta. Az özvegyet és árvákat hátrahagyott kovácsmestert nagy részvét mellett temették el.

Szerkesztői üzenet.

Sajnáljuk, hogy az „új közgazgatás és a...” különböző melléknevekkel ellátott cikket lapunk nem közölheti, annyival inkább nem, mert e héten ugyanezen cikket több vármegyei és vidéki lap is hozta, mi pedig csupán oly dolgokat közlünk, mely lapunknak íródott s mely önálló.

Hivatalos közlemény.

Gömör-Kishont t. e. vármegye alispáni hivatalától.

Hirdetmény.

1920. sz. — A vármegyei központi irodákban az 1902. évre szükséges papirosneműek, irodai szerek és világítási anyagoknak, továbbá a vármegyei szolgáloméból előállítandó s a vármegyei számvétségűnél a hivatalos órák alatt megtekinthető minőségű s megjelölt mennyiségű ruha-illetményének árlejtés, esetleg pedig alkuegyezmény utján való beszerzésére határidőül folyó

meghívót Elzácskhoz. Tárcazámba helyeztem a meghívót s ez képezi az én történetem forduló pontját.

Elzácska kedélyesebb és pajkosabb volt mint valaha. Midőn tárcazámat kivettem, hogy a végzetes meghívót átadjam neki, mielőtt megakadályozhattam volna, kikapja kezemből a tárcazt s a szoba másik végére fut vele.

Efőle pajkosságot sokszor megengedett ő magának velem, mint jó ismerőssel szemben, s én, ismervé szeles természetét, soha sem vettem azt tőle roszt néven, de most kezdett a helyzet veszélyessé válni.

— Elzácska, adja vissza kérem, titkos dolgok vannak benne, hebegem ijedten.

Késő volt. Megtalálta a számozott levélkéket, s az írásra rögtön ráismervé, egy vizsgáló bíró szigorú tekintetével kezdett vallatni.

Ő neki átadandó! Ki ez az Ő? Kinek szólnak a levélkék? Miért számozták meg őket? Miért nem adta át annak a bizonyos „Ő”-nek?

Mentegetőzni akartam, de beláttam, hogy itt a tagadás hiábavaló és zavaromban torkomon akadt a szó. A lelkiismeret ébredő szava is megszólalt bennem s kinos gyötrelmeket állottam ki az alatt a néhány másodperc alatt.

Máig sem tudom megérteni, hogy zavaromban így válaszoltam:

Magának szólnak a levelek, vegye át őket.

Szerelmemet pedig máig sem sikerült eloltani s még hozzá az a bosszúságom is meg van, hogy Elza, valahányszor találkozunk, nem győzi eléggé köszönni szíves fáradozásomat s folyton emlegeti az ő kedves Józsiakját.

Hiába, azért születtem, hogy mindig bakot löjek.

évi december hó 7 ik napjának d. e. 9 óraja a vármegyei székház kisebb tanácskozási termébe ezennel kitűzetik. Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a fent megjelölt cikkek szállítására vállalkozni óhajtanak, hogy a fent kitűzött határidőig szabályszerűen felbélyegezzék s 10% óvadéki összeggel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat az alispáni hivatalnál annnyival is inkább adják be, mert a kitűzött időn túl elkésve beadott ajánlatok a tárgyalásnál figyelembe vétetni nem fognak.

Rimaszombat, 1901. évi november hó 23-án.
Bormemisza, alispán.

Nyilt-tér:*)

Neuman és Strausz

kereskedelmi és mezőgazdasági ügynökök, (Erzsébet-tér 21. Gasko-féle ház), ajánlják magukat a gazdaközönség szíves figyelmébe.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Magán-hirdetések.

Karácsonyi meglepetés!!

A legszebb és legértékesebb ajándéktárgy a karácsonyi és újévi ünnepekre egy szép kivitelű

arczkép,

melyet életnagyságu alakban a legjutányosabb árban készít bárminő fényképekről **Andrási László** jóhírű rimaszombati fényképész.

Kiadó üzlethelyiség.

Rimaszombatban, a Deák Ferencz-utca 8-ik szám alatti házban levő üzlethelyiség **1902. év január hó 1-től** bérebe vehető — Bérelni szándékozók felvilágosítást ugyanott, az emeleten lakó **Benyó Béla** tulajdonostól nyerhetnek.

Pályázati hirdetmény.

3065. sz. — Gömörvármegye rimaszombati járásába kebeleztet **Klenócz** nagyközségben a jegyzői állás elhalálózás folytán üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása következő:
Évi rendes készpénzfizetés 1000 korona. Utálatány 150 korona, 40 méter tűzifa, 4 drb. marhára legeltetési jog, 600 □-öl kenderföld, 14 magyar hold és 25 □-öl szántó, 2 magyar hold és 37 □-öl rétből álló ingatlanok használati joga, gazdasági épületek használati joga, természetbeni lakás és a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi december hó 28-ik napjának délutáni 5 órájáig annnyival is inkább nyújtsák be, mert a később érkezetteket figyelembe venni nem fogom.

A választást Klenócz község házában **folyó évi december hó 30-ik** napjának délelőtti 10 óráján fogom megtartani.

Nyustya, 1901. évi november hó 23-án.

Máriássy, főszolgabíró.

Értesítés.

Van szerenésém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Losonczon** a Vasuti-utczában saját házában

mérnöki irodát

nyitottam. — Elvállalok minden a mérnöki szakmába vágó munkálatokat, nevezetesen: felméréseket, tagosítást, arányosítást, építés-tervezést és vezetést, viz-szabályozást, lecsapolást, vasuti tervezést, nyomjelzést, utépitést, becslést, műszaki szemléknél való képviseletet, valamint műszaki véleményadást.

Losonczon, 1901. november hó.

LIPPE HENRIK,

1-2 okl. mérnök.

Árverési hirdetmény.

849. sz. — Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék mint esődbíróságnak 1901. évi 5116/p/901. sz. végzése folytán közzadós **Lengyel József** putnoki lakos vagyonbuktott kereskedő ellen foganatosított esődeltározás alkalmával összeirt s leltározott ingóságokra a rimaszombati kir. törvényszék mint esődbíróságnak 1901. évi 6154/p. számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, a tornallyai kir. járásbíró 1901. évi Pv. 149/2. számú kiküldő végzése alapján az árverésnek Putnokon az üzlethelyiségben leendő megtartására határidőül **1901. évi december hó 9-ik** és következő napjainak délelőtti 9 óraja kitűzetik, a mikor a bíróság összeirt s leltározott sirkosorok, kóporsók, különféle bolti árucikkek és bolti berendezések s egyéb tárgyakból álló ingóságok a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alól is eladatul fognak.

Kelt Tornallyán, 1901. november hó 22-én.

Záborszky Sándor,
kir. járásbírósi végrehajtó.

1-2

Versenyárgyalási hirdetmény.

114. sz. — Alólirtott m. kir. pénzügyigazgatóság ezennel közhírré teszi, miszerint kinstár részéről történt felmondás folytán üresedésbe jött dohánynak kiesinyben eladásával, valamint bélyeg-áruval egybekötött **rimaszombati dohány nagy- és különlegességi árudára** a versenyárgyalás a rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság helyiségében folyó évi **december hó 20-án** délelőtti 10 órakor fog megtartatni, a következő feltételek a rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság, az összes megyebeli kir. adóhivatalok, pénzügyőri biztosságok és szakaszoknál, valamint a helybeli tanács hivatalos helyiségeiben kifüggesztett hirdetményből ki-vehetők.

Rimaszombat, 1901. november hó 9-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Vásárjog bérbeadás.

Tornallya város a tulajdonát képező **vásárjogot** utóajánlat folytán az **1901. évi december hó 11-ik** napjának délutáni 1/2 órakor Tornallya város házában megtartandó nyilvános árverésen 1902. évi január hó 1-ső napjától számított s egymásután következő három évre bérbeadja.

Kikiáltási ár, melyen alól a vásárjog bérbe nem adatik, 7433 kor. 33 1/3 fillér.

Utóajánlat többé elfogadtatni nem fog.

A képviselőtestület jóváhagyása fentartatik.

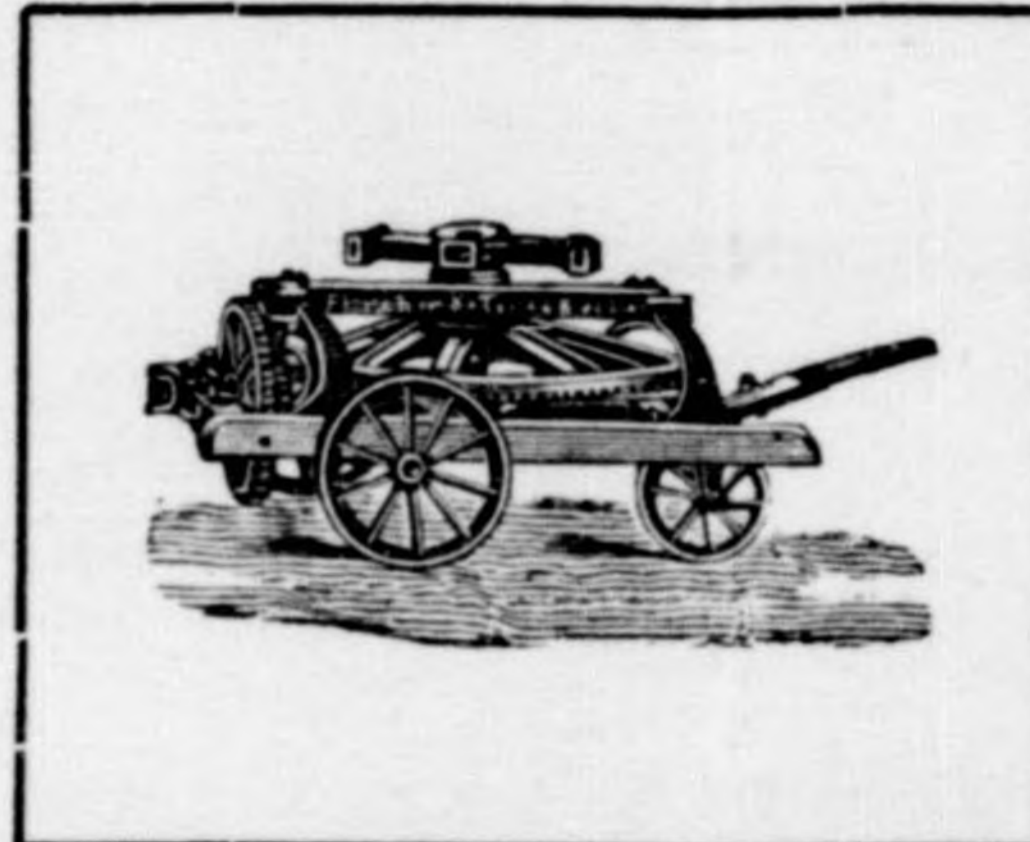
Tornallya, 1901. november 25.

Borzy János, bíró.

FLEISCHER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezélszerűen s gondosan gyártott jóhírű gépeit, nevezetesen:

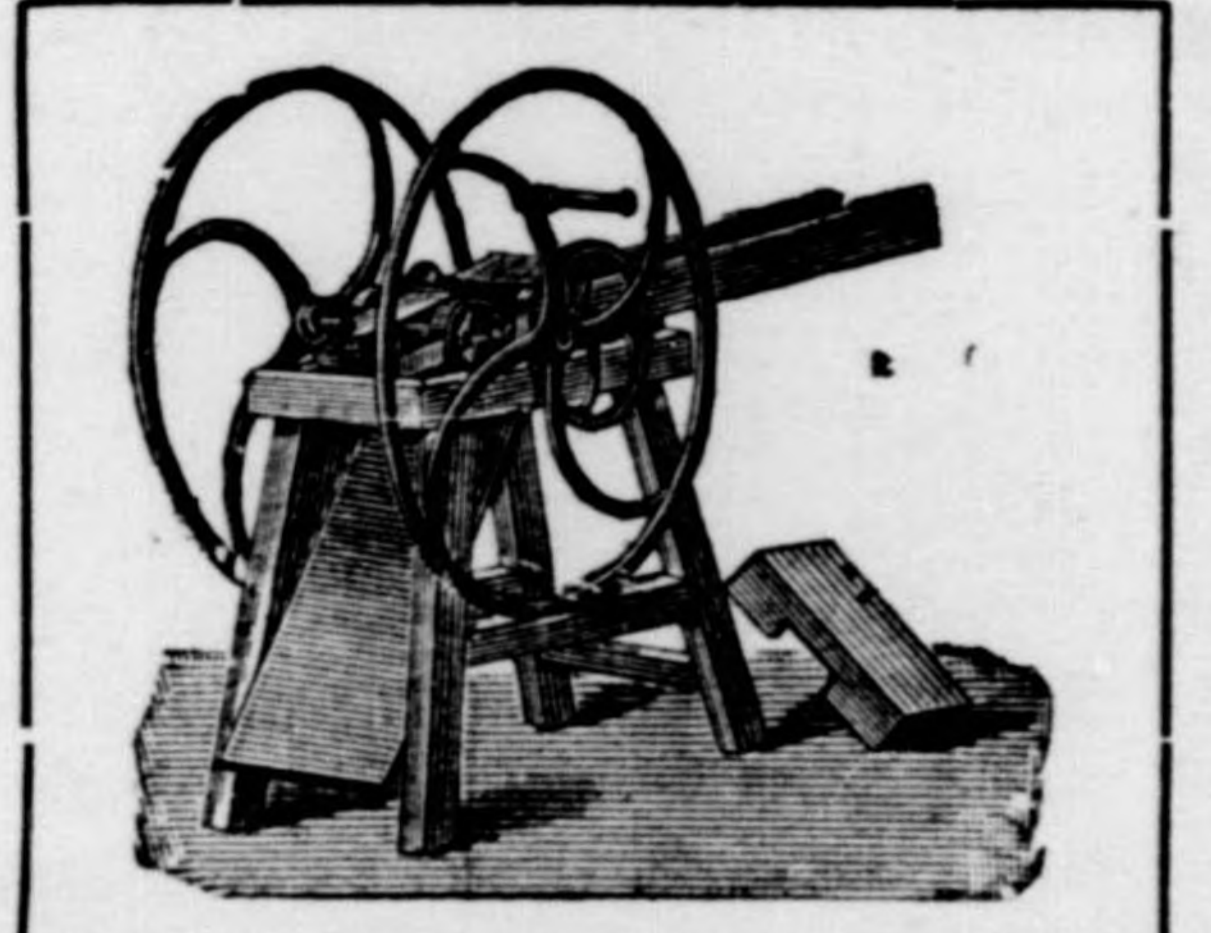

Szeckavágókat, kézi- vagy járgányhajtásra.

Répvágókat és **tengeri morzsolókat**.

Olajsajtolókat és **olajmag-pörkölőket**.

Olajmag-zuzókat, — továbbá **Örlő** és **daráló malmokat**.

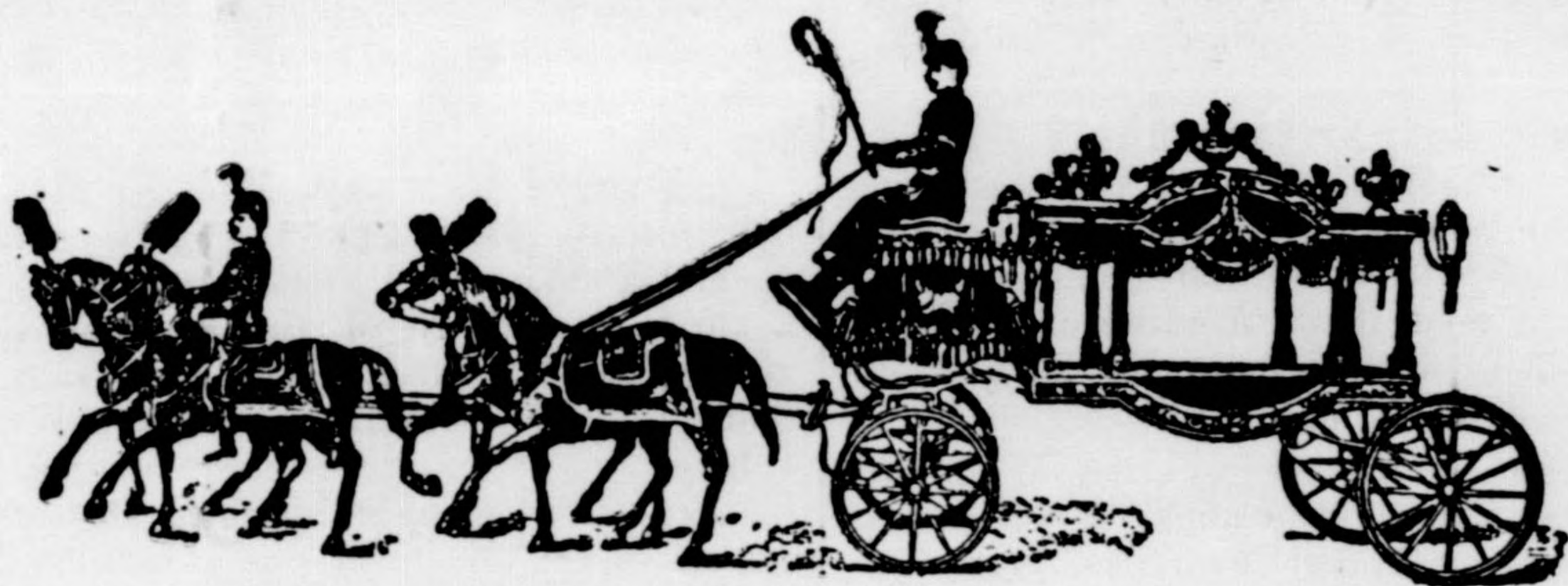
Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket, szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezések stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb **gyártmányainkat** készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink **képes-**, valamint öntődének gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra bérmentve küldjük.

2-6

Kegyeleti koszoruk szállaggal, arany, ezüst vagy fekete betűkkel nagy választékban.

Első gömörmegei temetkezési vállalat.

Uj temetkezési vállalat Rimaszombatban!

Van szerenésém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy **25 év** óta fennálló asztalos és butor-üzletemet legújabbban temetkezési vállalattal bővítettem ki s ezen új üzletágat a mai kor igényeinek megfelelően — fővárosi mintára — olyképp rendeztem be, hogy akár egyszerű, akár a képzelhető legdiszesebb temetkezést rendezhetem s így módot és alkalmat kívánok nyújtani mindenkinek, hogy kedves halottját vagyoni viszonyaihoz mérten temetethesse el.

Nagy költséggel **többféle gyászkoosikat** és **ravatali felszereléseket, díszegyenruhákat** stb. stb. beszereltem s a gyászoló közönséget kívánásága szerint a legkényesebb izlésnek és követelményeknek megfelelően — meglepő olcsó áron — szolgálhatom ki.

A gyászoló közönség kényelmére magamra vállalom az egyházi és sírhely, valamint mindenemű egyéb költségek előlegezését minden külön díjazás nélkül.

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 26. sz. a. a „Gömörmegei Nép- és Iparbank“ épületében állandó nagy raktárt tartok valódi és utanzott **érezkoporsókból, szemfödők, sirkosorokból** s minden e fajta cikkekkel.

Szolgálataim felajánlása mellett tisztelettel kérem a gyászoló közönség kegyes pártfogását

13-26

őzv. **Benkó Jánosné.**

Vidéki temetések a diszkocsival meglepő jutányos áron rendeztetnek.

Olcsó árak!

REISZ M.

Pontos kiszolgálat!

női és férfi divatáru raktára Rimaszombat, Deák Ferencz-utca.

Mindenemű uri divatcikkek, férfi és női kalapok. A **karlsbadi férfi-, női és gyermek-czipők** és **Pichler és Habig-féle kalapok egyedüli főraktára.**

Férfi kabátok, Hawelock, gummi köpönyegek, fiu- és gyermek öltönök, női kabátok, felöltők, gallérok, leányka kabátok óriási választékban.

Ing-bluz, derék-öv, pipere-cikkek, parfüm, Jäger-íngék és harisnyák, nyakkendők, zsebkendő, esernyő és napernyők, utazó bőröndök

Egyedüli raktár **Hamerli-féle pécsi honi gyártmányu keztükben.**

Íngék és mindenemű fehérneműek mérték után is készíttetnek, norinbergi galanteria áruk, sport-cikkek, kerékpár-sapkák, vadász-kabátok stb.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Elvem: hazai gyártmány esekély hasznonali eladása

Uj! Különös figyelemre méltó! Uj!

Mindenemű czipőbe az általam képviselt **Dr. Höges-féle**, az egész világon szabadalmazott

Asbest-talpbetétek

azonnal elhelyeztetnek

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által jónak elismert

ASBEST-TALPAK.

Köszönetnyilvánítás:

Ő esász. és kir. fensége Szalvator Lipót főhercegtől, Magyarország volt miniszterelnökétől, a közigazgatási bíróság elnökétől: **Wekerle Sándor** ő exzellenzjától, nagym Ch . . . ek **Olga** grófnő udvarhölgytől stb. stb.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járás annak, ki czipőjét dr. Höges-féle, egész világon szabadalmazott Asbest-talpbetéssel látja el.

Kettős vastagságu 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr.

Az Asbest-talpbéles kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy **a os. és kir. közhadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.**

Szétküldés esakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Vizsonteladóknek megfelelő árkedvezmény.

Az Asbest-gyár betéti társaság képvisellete és elárusító raktára:

Reisz M. divatáru raktára Rimaszombat.

19-26